

ΠΑΝΘΕΣΠΡΩΤΙΚΗ

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΕΝ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΗ - ΟΡΓΑΝΟΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΩΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

Ίδουθη το 1935—Περίοδος Γ΄
Αριθμός φύλλου 334/66

ΔΕΥΤΕΡΑ 18 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1957

Ίδιοκτήτης — Διευθυντής
Ι. Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ

Αι Συνδρομαί ΠΡΟΠΛΗΡΟΝΟΝΤΑΙ
Τιμή Φύλλου: Δραχ. 1

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Δήμων, Ένώσεων	δρ. 300
Τραπεζών	
Κοινοτήτων, Έπαγ- γελ. Οργανώσεων	» 200
Ίδιωτων έσωτ. έτησ. »	50
» » » έξαμ. »	30
Έξωτερικού έτησ. δολ.	12
Δημοσιεύσεις κατά χι- λιστόν χώρου	» 1.5
Κοινωνικά	» 15
Εμβάσματα, αλληλογραφία:	
Ι. Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ	
Ηγουμενίτσαν	

Τα πραγματικά στοιχεία της Νεωτέρας Ιστορίας

Η ΦΥΓΗ ΤΩΝ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΩΝ ΕΚ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ

ΑΝΑΙΡΕΣΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΙΣΩΝ ΑΝΑΚΡΙΒΕΙΩΝ

(Έξ άφορμής της δημοσιεύσεως υπό της Έθνικης φρονούσης συναδέλφου «Θ. Βήμα» άνακριβών στοιχείων περί της φυγής των Μουσουλμάνων έκ Θεσπρωτίας, προεκληθή έντονος ή διαμαρτυρία του «Έθνικου Άγώνος» Ιωαννίνων, ζητήσαντος την ένέργειαν άνακρίσεως και στηλιτεύσαντος πράξιν, ως έθνικώς επίζημιον, έδημοσιεύθη τό κατ'απέρω άρθρον μας εις τον «Έθνικόν άγώνα» και εις τό ύπ' αριθ. 2928 της 30ης Οκτωβρίου 1954 φύλλον. Θεωρούμεν επί καιρον την άναδημοσίευσιν λόγω της άρξαμένης προσπάθειας του «Θ. Βήματος» διά την άποκατάστασιν της μνήμης του Σπ. Σαλούκα, διά να τεθη ύπ' όψει του ιστορικού του μέλλοντος, κατά την σύνταξιν της ιστορίας των συνταρακτικών γεγονότων της έποχής εκείνης).

«Είναι γνωστόν ότι θέμα-τα έπιστημονικά και διατριβαί δημοσιογραφικά επί ιστορικών ζητημάτων άποτελοϋν πολύτιμον ύλικόν, έπιμελώς έπιλεγόμενον κατά την συγγραφήν έπιστημονικού συγγράμματος ή Ιστορίας. Είναι έπομένως ολόφανερον ότι άπαιτείται βαθεΐα έπιστημονική μελέτη και έρευνα διά τας δέ, άκρα δέ άμεροληψία, άν ικευμενικότητος και βαθεΐα γνώσεως των ιστορικών γεγονότων διά τας δέ.

Δυστυχώς την άρχήν ταύτην παρείδεν ό συγγραφέας της έπιφυλλίδος περί Παραμυθιάς δημύλος κ. Μουσελίμης. δημοσιεύθεισας εν συνεχεία εις τό «Θ. Βήμα». Σποραδικώς άνεγνώσαμεν τινά των δημοσιευμάτων του, και δέν έχομεν ύπ' όψει μας τό σύνολον της ιστορικής εργασίας του. Έκ των όσων έχομεν ύπ' όψει μας, έσχηματίσαμεν την γνώμην ότι ό συγγραφέας ή άγνοεί πλήρως τά γεγονότα ή έμφανίζει ταύτα, διά λόγους τούς όποιους γνωρίζει ό ίδιος, κατά τρόπον ύποκειμενικόν· και όχι άντικειμενικόν.

Τό να πλανάται τις έν τη έκτιμήσει ιστορικών γεγονότων είναι άνθρώπινον, άρκει να έπανορθωθή κατά ένα οιονδήποτε τρόπον ή πλάνη. Τοιαύτην προσπάθειαν δέν έχομεν ύπ' όψει μας να κατέβαλεν ό συγγραφέας της άνωτέρω έπιφυλλίδος ή ό φιλοξενήσας ταύτην Ιδιοκτήτης της έφημερίδος, όσον άφορά ένα κεφαλαίωδες Έθνικόν και τοπικόν ζήτημα, τό της φυγής των Μουσουλμάνων έκ Θεσπρωτίας, τό όποιον έθιξεν ό κ. Μουσελίμης.

Τό να γράφη ή Διεύθυνσις της έφημερίδος ότι δέν συμφωνεί με τάς άπόψεις του δέν είναι άρκετόν. Είναι κάτι τό άόριστον, μη καθορίζον τό σημείον της διαφωνίας. Έκτός τούτου καμμία έφημερίς δέν ύποχρεούται να φιλο-

ξενή δημοσιεύματα διαστρεβλωτικά της αλήθειας, παρέχοντα εις τούς έχθρους της Πατρίδος στοιχεία, δυνάμενα να χρησιμοποιηθώσι παρ' αϋτών και των έχόντων πολιτικά συμφέροντα εις βάρος των Έθνικών συμφερόντων. Καί στοιχείον Ισχυρόν δι' αϋτούς είναι ό Ισχυρισμός του κ. Μουσελίμη ότι τούς Τουρκοαβανοσάμηδες έδιώξε τό 1944 ό κ. Ζέρβας πρός Άλβανίαν, διότι και άνακριβές είναι και ένδεχομένως ν' άποβή έπιζήμιος διά την Πατρίδα.

Άκριβές δι' αϋτό προσέκαλεσε την άγανάκτησιν του κοινού, δημοσιογραφικής και προσωπικής άντεγκλήσεως. Την ίδίαν άγανάκτησιν προεκάλεσε και ό Ισχυρισμός του ότι άποτελοϋν Άσιατικά Παραμύθια «πέρα ως πέρα» τά γραφέντα εις τό Περιοδικόν «Θησαυρός» πρό έτους περί της δράσεως του Μητροπολίτου Παραμυθιάς κ.λ.π. και της στηλιτεύσεως παρά του Περιοδικού τούτου των τότε προδοτών, όργάνων των κατακτητών. Τό δεύτερον του τό θέμα δέν θα μας άπασχολήση επί το παρόντος. Νομίζομεν όμως ύποχρέωσιν ν' άπαντήσωμεν επί το πρώτου θέματος πρός τον κ. Μουσελίμην.

Χάριν της ιστορικής αλήθειας έμμεθα ύποχρεωμένοι να βροντοφωνήσωμεν ότι τούς Μουσουλμάνους Θεσπρωτίας δέν έδιωξαν ούτε ό Ζέρβας, ούτε ό Βελουχιώτης ές Ελλάδα. Τούναντίον είναι Ιστορικώς γνωστόν, μη έπιδεχόμενον άμφισβήτησιν, ότι ό κ. Ζέρβας έπέδιψε συνεννόησιν και έπέζητησε την συνεργασίαν των διά κοινήν δράσιν κατά των Γερμανών και συναδέλφων των δύο έν Θεσπρωτία στοιχείων, Χριστιανικών και Μουσουλμανικών, χάριν του συμφέροντος και των μέν και των δέ.

Δυστυχώς οι Μουσουλμάνοι, τυφλωμένοι από τό πάθος και τό μος κατά το χριστιανικόν στοιχείον και θανασιμώς μισούντες την Ελλάδα, δέν άπεδέχθησαν τας προτάσεις του κ. Ζέρβα. Έ συνεχίσαν την συνεργασίαν των μετά των κατακτητών, ΒΟΗΘΟΥΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΥΠΟ ΕΝΤΟΠΙΩΝ ΠΡΟΔΟΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΛΟΓΩΝ. Έπολέμησαν έναντίον των Έθνικών Οργανώσεων. Έ συνεχίσαν τά έγκλήματα, λεηλασίας και διαρπαγάς εις βάρος του χριστιανικού στοιχείου, άδιαφορήσαντες άν θα ήρχετο τό πλήρωμα του χρόνου. Καί όταν τούτο ήλθε, τότε άντελήφθησαν οι ίδιοι ότι, ύστερα από τά όσα διέπραξαν εις βάρος της Ελλάδος και του χριστιανικού στοιχείου, δέν είχαν πλέον θέσιν υπό τον Έλληνικόν όρίζοντα, διότι δέν ήτο δυνατόν θρηρία και άνθρώπιν να συγκατοικούν εις τό ίδιον περιβάλλον. Καί έσπευσαν μόνον των πανοικειών να έγκαταλείψουν την Ελλάδα, την φι-

Η ΠΕΠΟΝΟΦΛΟΥΔΑ

Νοιώθουμε την δυσχερή θέση του συναδέλφου κ. Σαλούκα. Είναι βαρεία ή κληρονομία του. Τό αντίλαμβανεται και ό ίδιος. 13 χρόνια τώρα δέχεται ήθικους κολάφους. Πότε ή στήλη μας, πότε τά «Θ. Νέα» του κ. Παπασταύρου, πότε ό «Θησαυρός», πότε ό συγγραφέας του βιβλίου «Κατακαϋμένη Ηπειρος», κ. Παπαμάνωλης, έκ των συνεργατών του κ. Ζέρβα έχουν ασχοληθή με την βαρεία του κληρονομία. Έν τούτους ό κ. Σαλούκας δέν έβόηθη να λησμονηθή τό παρελθόν, ή βαρεία κληρονομία. Η στάσις του υπήρξε πέραν του δέοντος

ληψιν του έδόθη πίστωση χρόνου διά να παύση τάς προσπάθειάς του. Αντιθέτως συνεχώς έγένετο επιθετικότερος. Καί έδέχετο συνεχώς κολάφους. Άνευ άποτελέσματος δυστυχώς. Έγιναν Δημ. έκλογές και έθεώρησε καλόν να έρωτευθή τον Διήν της «Παν/κής» είτε ό ίδιος, είτε διά των συνεργατών του, διότι δέν επέτυχε να γίνη Δήμαρχος. Ωσαν να μη είναι γνωστόν ότι εις ένα έκλογικόν άγώνα πού άποδίδεται κανείς ύπάρχει και τό ένδεχόμενον της άποτυχίας. Καί έπήρε μια επί πλέον τσουχτερή άπάντησι, ή όποια ούσιαστικώς δέν έσ-

σαν συζητήσιν δέν πρόκειται να βγή όπωσδήποτε ήθικώς όφελιμένος Έστω και άν έλπισιν εις μίαν καταδίκην μας. Άρκει τό θέμα να συζητηθή επί άκροατηρίω.

Ο πατήρ του κατεδικάσθη και έξετελέσθη ως προδότης. Αυτό είναι γεγονός. Λικαίωμα των κληρονόμων του όνόματός του, και ύποχρέωσις είναι, να φροντίσουν διά την άποκατάστασιν της μνήμης του. Είναι τούτο ιερόν καθήκον δι' αϋτούς. Όμως ή ήθική άποκατάστασις έπιτυγχάνεται διά της Δικαστικής όδοϋ. Διά της άναψηλαφίσεως της δίκης. Ο Γάλλος λοχαγός Ντρέ'ύφους κατεδικάσθη εις Ισόβιον κάθειρξιν και από μόνωσιν, ως προδότης της Πατρίδος. Έχρίσθησαν 17 όλόκληρα χρόνια διά να έπιτύχη ή σύζυγός του την άποκατάστασιν της τιμής του συζύγου της. Καί άποκατεστάθη διά της Δικαστικής όδοϋ.

Ο κ. Σαλούκας άνέλαβε μόνος του την άποκατάστασιν του Πατρός του. Έδημοσίευσε σχοινοτενές δημοσίευμα προσπαθών να έμφανίσιν τον γεννήτορά του ως Έθνικόν ήρωα, κακοποιήσας παραφώρας την ιστορικήν αλήθειαν. Λάθος μεγάλο αυτό. Καί θλιβερόν τό φαινόμενον. Διότι πέραν των κρίσεών του περί των Έθνικών ύπηρεσιών του πατρός του, παρουσιάζει και τον τότε Μητροπολίτην ως συνεργασθέντα «Έθνικώς μετ' αϋτό». Απο βιβλία όμως και περιοδικά συνέπιπτον με τούς Ισχυρισμούς του κ. Σαλούκα, δέν θα έπρεπε ό Μητροπολίτης να άνελάμβανε την προστασίαν του, να το σώσει την ζωήν και ν' άπαλλάξη κι' αϋτόν, και την οικογένειάν του ενός τούτου φοβερού ήθικού στιγμатов; Καί διατί, έ(συνέχεια στην 2α σελίδα)

Απάντησις Νο 1, στον κ. Δ. Σαλούκα.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Ανακοινούται ότι ό καταδικασθείς υπό του Έπιναντινικού Δικαστηρίου της Μερσίχης εις θάνατον την 2ην τρέχ. μηνός Σιλούκας Σπυρίδων, κίτοικος Παραμυθιάς, επί έσχάτη προδοσία και ήθική αϋτοσυρία διά την υπό των Γερμανών έντέλεσιν 49 κίτοικων Παραμυθιάς, έξετελέσθη σήμερον και ώριν 18ην εις τον τόπον, εις όν είχαν έντελεσθή τά ως άνω θύματα.

Στις 18ος Δεκεμβρίου της 10/7/1944

Ο

Διής της Χ Μερσίχης

(Βιβλίον «Κατακαϋμένη Ηπειρος» σελις 133), του κ. Θ. Γ. Παπαμάνωλη.

προκλητική. Έξαιμείν διά της προκλητικότητος του τσουχτερός άπάντησιν. Δέν τον έσωφρόνισαν διά ν' αλλάξη τακτικήν. Κατ' έπανά-

λόστοργόν δι' αϋτούς μητέρα και να έκπατρισθόν. Έ αν ήθελον ήθύναν να παραμείνουν. Δέν τό ήθέλησαν αϋτό διότι έμίσουν την Ελλάδα. Καί με την ΕΚΟΥΣΙΑΝ φυγήν των εκπλήρωσαν οι ίδιοι έαυτούς διά τας προδοσίας και έγκλήματα, συγχερά και άποτρόπαια, πού διέπραξαν επί τέσσαρα χρόνια εις βάρος της Ελλάδος και του ντόπιου χριστιανικού στοιχείου.

Αϋτή και μόνη είναι ή αλήθεια, ως πρός τό ζήτημα της φυγής των Μουσουλμάνων της Θεσπρωτίας και άποροϋμεν, τη αλήθειά, διατί κακοποιείται αϋτή, παρά τό λογίον κ. Μουσελίμη, του ζήσαντος έγγύς των γεγονότων της τρικυμιάδος περιόδου 1941—1944, εις έποχήν μάλιστα άνεδαφικήν διά την δημοσίαν συζήτησιν επί του θέματος τούτου, διότι τοιαύτη συζήτησις ένδέχεται ν' άβή έπιζήμιος διά τά Έθνικά συμφέροντα».

Ι. Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ

Θεσπρωτός Δημοσιογράφος Σημ. «Παν/κής». Επί του άνωτέρω δημοσιεύματος, καθ' όσον γνωρίζομεν, έτήρησαν σιγήν τόσοσ ό κ. Μουσελίμης, όσιν και ό Διευθυντής του «Θ. Βήμα» τς κ. Δ. Σαλούκας. Τό διατί θά τό ποϋμε άλλοτε.

τρέφετο έναντίον του άλλ' έναντίον τρίτων. Οϋτε και τώρα σνήλθε. Έθεώρησε μάλλον εύθετον την περιστάσιν ν' αναλάβη επιθετικόν άγώνα. Εμψυσσε τον Διήν μας επί συκοφαντικής δυσφημησης και άναμένει την δικαιοσύν από την Δικαιοσύνην. Τα ύποχρόνως διά πρώτην φοράν, ύστερα από σειράν ταπεινώσεών 13 έτών, έσκέφη ν' άποκατάστη την μνήμην του πατρός του. Καί έγραψε σχοινοτενές δημοσίευμα έκθειάζων τας θυσίας της οικογενείας του και του πατρός του ύπέρ της Πατρίδος. Μέχρι τούδε δέν είχε έπιχειρήση τοιοϋτόν τι. Κατάπνευσε συνεχώς τό δηλητήριον και έστίγα. Μόνον μια φορά ύπεστήριξε την παράδοξον άρχήν διά τας Έλληνικές παραδόσεις και τά ήθη και έθυμα τοϋ τόπου μας, ότι ό καθείς είναι ύπεύθυνος διά τας πράξεις του και λογοδοτεί μόνον δι' αϋτάς. Ηθελε να διαχωρίση τας ευθύνas του από τον γεννήτορά του. Άρα μια άτιμωτική πράξις ένός μέλους της οικογενείας δέν στιγμιάζει τ' άλλα μέλη. Ο δόγματισμός αϋτός δι' ημάς τούς Έλληνες είναι άγνωστός και άσυμβάστος πρός τας ήθικας αρχάς του διέποντος την Ελλάδα κοινόν.

Ηδη άνακρούει πρόμναν. Προκαλεί ό ίδιος άνακλήσιν συζητήσεως επί της δράσεως του πατρός. Έπάτησε κυριολεκτικώς πεπονόφλυδα! Διότι από μίαν τοιαύτην δημο-

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Οι βάνδαλοι

Καταστροφαι, λεηλασία και έμπρησμοί άναγγέλονται εις Λευκωσίαν και άλλας πόλεις της Έλληνικής Μεγαλονήσου. Δράσται οι φίλοι μας οι Άγγλοι και οι σύμμαχοι οι Τούρκοι! Νομίζουν ότι με τοιαύτα μέσα θα μπορέσουν να καταπνίξουν τό άπελευθερωτικόν κίνημα των Κυπρίων; Αοι που αγωνίζονται διά την έλευθερίαν των δέν ύπολογίζουν τάς ύλικάς ζημίας. Πρό πάντος οι Έλληνες. Αϋτούς έπρεπε να γνωρίζουν οι Άγγλοι καλύτερα. Διότι στα 1940 τούς έμαθον να πολεμούν κι' αϋτοί ως Έλληνες. Τό έλησμόνησαν;

Τα λιμενικά έργα

Διά της διατεθείσης δαπάνης των 125 χιλ. δρχ. συνεχίζονται αι έργασίαι του λιμένος μας. Παρ' άνευθύνου ηγητής, άλλα καλολίστου, έπληροφορήθημεν ότι τό έργον πλημμελώς έντελείται. Δέν μπορούμε να πιστεύσωμεν εις την πληροφορίαν, παρ' την αξιοπιστίαν και την καλήν πίστιν του πληροφοροδότη. Πάντως καλόν θα ήτο να παρακολουθήση την έντέλεσιν των εργασιών και ό κ. Νομικός. Τό έργον είναι πολύν κοντά εις τό γραφείον του. Καί εύκολος ή παρακολούθησις διά να κλείσουν και τά κακά στόματα...

Υπάρχουν ή όχι κωλύματα

Γραμματεϋς της Κ. Ρα-

Τό χρονογράφημά μας

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑ

Εις όλα τά Κράτη έχει όργανωθή κατά τρόπον θετικόν και άποδοτικόν ή Κοινωνική Πρόνοια. Καί στον μηχανισμό και στην ούσία. Ο μηχανισμός άπλοϋστατος. Η πρόνοια θετική εις όλους τούς τομείς. Οι έργάτες, οι άπόκληροι της τύχης, τό παιδί ή έργαζομένη γυναίκα, ό άρρωστος, ό γέροντας, ξέρουν ότι παραστέκει δίπλα το Κράτος και φροντίζει δι' αϋτούς την ώρα της ανάγκης των.

Ημεΐς οι Έλληνες έχουμε άντιγράψιν τα συστήματά των. Πιπιλίζομεν όσα λένε και οι έξνοι, αλλά δέν κανομμε ότι κάνουν κι' αϋτοί. Διατηρούμε πολυδάπανες υπηρεσίες με άποτέλεσμα ΜΗΔΕΝ. Έχουμε κι' έμεις ήμερα τοϋ Παιδιού, της μητέρας, τοϋ άγρότη, τοϋ έργάτη, της ύγείας, της κοινωνικής χειραφετήσεως κλπ. Κάνομε τελετές και πανηγύρεις, εκφωνούμε λόγους σαν τον Παπαγάλο, άλλ' όφέλιμο έργο, πού να ίκανοποιή-

τον σκοπό, τίποτε. Σε μια κατάσταση, όνομαστική, πού κρατούσε στα χέρια ένας άγρ. διανομέας, ρίξαμε μια ματιά στα «όρφανα έπιδόματα». 19.50 δρ. σε μια χήρα με πολλά παιδιά στον Συναγισμό Σκυρτιάνας. 29.50 σε μια χήρα με πέντε παιδιά, πού μοναδική της περιουσία είναι 15 πρόβατα στον Άγιον Βλάσιον. Απ' εκεί άνεβαίνουν τα έπίδοματά ως δρ. 100. Όχι παίζουμε! Άγες είναι 20 δρ. και 30 για μία οικογένεια; Τό Κράτος τό βρίσκει «άρκετό» τό έπίδομα. Ένας χωρικός από τους Φιλιάτες, δήμος στην Ούγγαρία, έπεργε εκεί 180 δρ. μηνιαίως. Ηλθε στην Ελλάδα και δέν πέρνει πεντάρα. Καί όμως λέμε ότι εκεί είναι ή κόλασις κι' έδω τό Παράδεισος! Καί αν πώς τίποτε σου κολάει και την ρετινιά τοϋ Κομμουνιστή. Ένας γέρος πάμπωχος δέν έχει πού την «κεφαλή κλίνα»! Κατάγεται από την (συνέχεια στην 2α σελίδα)

